

**Bryssel den 16 juli 2026
(OR. en)**

12037/26

**POLCOM 279
SPG 5**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	16 juli 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	JOIN(2026) 16 final
Ärende:	GEMENSAM RAPPORT TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET om det allmänna preferenssystemet under perioden 2023–2025

För delegationerna bifogas dokument – JOIN(2026) 16 final.

Bilaga: JOIN(2026) 16 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

UNIONENS HÖGA
REPRESENTANT FÖR
UTRIKES FRÅGOR OCH
SÄKERHETSPOLITIK

Bryssel den 16.7.2026
JOIN(2026) 16 final

GEMENSAM RAPPORT TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om det allmänna preferenssystemet under perioden 2023–2025

{SWD(2026) 184 final} - {SWD(2026) 185 final} - {SWD(2026) 186 final} -
{SWD(2026) 187 final} - {SWD(2026) 188 final} - {SWD(2026) 189 final} -
{SWD(2026) 190 final} - {SWD(2026) 191 final} - {SWD(2026) 192 final}

1. INLEDNING OCH SAMMANFATTNING

Det allmänna preferenssystemet (GSP) är ett viktigt instrument genom vilket Europeiska unionen (EU) stöder låginkomstländer och lägre medelinkomstländer i deras strävan att minska fattigdomen, främja ekonomisk tillväxt och uppnå hållbar utveckling. EU ger dessa länder unilateralt förmånstillträde till EU-marknaden genom att avskaffa eller sänka importtullar. De minst utvecklade länderna (MUL) omfattas av tull- och kvotfritt tillträde. För att främja hållbarhet måste GSP-förmånsländerna genomföra sina åtaganden enligt särskilda internationella konventioner och avtal om mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter, miljö och klimat samt god samhällsstyrning när det gäller narkotikakontroll och korruptionsbekämpning.

Regelbunden övervakning och rapportering ingår i genomförandet av GSP, i enlighet med bestämmelserna i GSP-förordningen¹. Liksom den förra rapporten² antas denna femte rapport³ till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av GSP gemensamt av Europeiska kommissionen (*kommissionen*) och unionens höga representant, med hänsyn till att GSP även är av betydelse ur ett bredare perspektiv avseende EU:s utrikespolitik och yttre åtgärder. Detta är den sista rapporten enligt den nuvarande GSP-förordningen. Den markerar övergången till den nya GSP-förordningen, som bland annat kommer att innehålla skärpta krav på hållbarhet och ökad transparens från och med den 1 januari 2027.

Rapporten omfattar genomförandet och effekterna av GSP under perioden 2023–2025 (*rapporteringsperioden*) för de tre ordningar systemet består av: 1) Standardordningen för låginkomstländer och lägre medelinkomstländer⁴. 2) Den särskilda stimulansordningen för hållbar utveckling och gott styre (GSP+), som är tillgänglig för de förmånsländer som omfattas av standardordningen och som åtar sig ytterligare hållbarhetsförpliktelser⁵. 3) Allt utom vapen (EBA), som gäller för de minst utvecklade länderna. I år är det 25-årsjubileum för EU:s EBA-instrument.

För närvarande omfattas 65 utvecklingsländer av EU:s allmänna preferenssystem, varav 44 är MUL. Detta motsvarar över 3 miljarder människor världen över, varav mer än 1 miljard bor i MUL. År 2024 fick förmånsländerna inom standardordningen ta del av tullförmåner med ett uppskattat värde på 5 miljarder euro i tullbesparingar, varav EBA-länderna stod för mer än 3 miljarder euro.

De största förmånstagarna av systemet är Bangladesh (EU-import till ett värde av 19 miljarder euro med utnyttjande av EBA-förmåner 2024), Indien (EU-import till ett värde av 11,7 miljarder euro med utnyttjande av GSP-förmåner) och Pakistan (EU-import till ett värde av 7,1 miljarder euro med utnyttjande av GSP+-förmåner). Klädsektorn är den absolut största sektorn och står för 59 % av all handel inom ramen för det allmänna preferenssystemet.

Utöver handelsmässiga och ekonomiska fördelar förblir GSP ett attraktivt och effektivt incitament för hållbar utveckling i förmånsländerna när det gäller sociala, miljömässiga och klimatrelaterade frågor, baserat på internationellt erkända normer och standarder. EU:s övervakning och engagemang inom ramen för GSP spelar en central roll: GSP+ underlättar särskilt en strukturerad dialog mellan EU-institutioner, förmånsländernas regeringar och det civila samhället. Systemet stöder framsteg när det gäller internationella åtaganden om mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter, klimat och miljö samt bidrar till att stärka reformer för korruptionsbekämpning och rättsstatens principer. Systemet fortsätter att skapa en balans mellan att uppmuntra förmånsländernas potential för handelstillväxt och att främja gemensamma värden och mål för hållbar utveckling. Genom att främja handel med GSP-förmånsländerna genom tullbesparingar stöder systemet även EU:s ekonomi och företag,

samtidigt som det skyddar EU:s ekonomiska intressen och konkurrenskraften i känsliga sektorer.

Denna rapport åtföljs av nio arbetsdokument från kommissionens avdelningar för vart och ett av de nuvarande åtta GSP+-förmånsländerna – Bolivia, Kap Verde, Kirgizistan, Mongoliet, Pakistan, Filippinerna, Sri Lanka och Uzbekistan – samt ett dokument för de EBA-länder som omfattas av förstärkt samarbete (Bangladesh, Kambodja och Myanmar). Rapporten återspeglar kommissionens avdelningars och Europeiska utrikestjänstens samarbete med förmånsländernas myndigheter, det civila samhället, arbetsmarknadens parter och näringslivet, bland annat genom övervakningsuppdrag till GSP+-länder och förstärkt samarbete med vissa viktiga EBA-länder. Rapporten bygger även på och införlivar, i förekommande fall, resultaten från internationella övervakningsorgan inom områden som rör GSP-villkoren för förmånsländerna.

2. UTVECKLING PÅ LAGSTIFTNINGSSOMRÅDET UNDER RAPPORTERINGSPERIODEN

a) Genomförandeåtgärder

Kommissionen antog flera rättsakter om genomförande av GSP-förordningen under rapporteringsperioden:

- När länder utgår från allmänna preferenssystemet: Indonesien uppnådde status som högre medelinkomstland enligt Världsbankens klassificering under tre år i rad och kommer därför att lämna det allmänna preferenssystemet från och med den 1 januari 2027⁶. För Kenya kommer avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan EU och Kenya, som gäller sedan den 1 juli 2024, att helt ersätta det allmänna preferenssystemet från och med den 1 januari 2027⁷.
- Övergång från Allt utom vapen-ordningen till standardordningen Bhutan uppgraderades från sin MUL-status den 13 december 2023 på grundval av ett FN-beslut. Efter en treårig övergångsperiod kommer Bhutan därför att upphöra att omfattas av EBA-förmånerna och övergå till standardordningen från och med den 1 januari 2028⁸. På motsvarande sätt uppgraderades São Tomé och Príncipe från sin MUL-status den 13 december 2024 och kommer att övergå till standardordningen från och med den 1 januari 2029⁹.
- Gränsvärden för sårbarhet: Med anledning av ändringar i förteckningen över förmånsländer har de gränsvärden för sårbarhet som är relevanta för GSP+ setts över¹⁰.
- Produktgradering: Standardordningens tullförmåner upphävdes för åren 2023–2025¹¹¹² för flera produkter som importeras från Indien, Indonesien och Kenya efter att de relevanta gränsvärdena för import uppnåtts och därefter [även för år 2026]¹³.
- Skyddsåtgärder: Efter återupptagandet av undersökningen återinfördes 2024 allmänna skyddsåtgärder för export av Indica-ris från Kambodja och Myanmar¹⁴. År 2025 infördes särskilda skyddsåtgärder på jordbruksområdet för import av etanol med ursprung i Pakistan¹⁵.

b) GSP efter 2026

Antalet GSP-förmånsländer förväntas minska ytterligare i framtiden. När det gäller kommande uppgraderingar har två GSP+-förmånsländer klassificerats som högre medelinkomstländer av Världsbanken (Kap Verde år 2025 och Mongoliet åren 2024 och 2025). Om de fortsätter att vara klassificerade som sådana under tre på varandra följande år kommer de inte längre att

omfattas av det allmänna preferenssystemet. Dessutom kommer flera av de nuvarande EBA-förmånsländerna att uppgraderas från MUL-status under de kommande åren. Dessa länder (se avsnitt 4c för närmare information) kommer att lämna EBA efter en treårig övergångsperiod efter MUL-uppgraderingen och kommer därefter sannolikt att övergå till det standardordningen, såvida de inte lyckas ansöka om den mer förmånliga GSP+-statusen.

Den 22 september 2021 lade kommissionen fram ett lagstiftningsförslag för EU:s allmänna preferenssystem för perioden 2024–2033¹⁶. Eftersom EU:s nya allmänna preferenssystem ännu inte hade antagits år 2023 förlängde medlagstiftarna tillämpningsperioden för den nuvarande GSP-förordningen till och med den 31 december 2027¹⁷. Den nya GSP-förordningen för 2027–2036 antogs den 17 juni 2026 och kommer att gälla från och med den 1 januari 2027¹⁸.

Avtalet om den nya förordningen är ett viktigt delmål och säkerställer att EU fortsätter att stödja utvecklingsländer i deras strävan efter ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling på grundval av ett rättvist och förutsägbart regelverk. Den nya förordningen skyddar EU:s generösa strategi när det gäller tullmedgivanden för import från utvecklingsländer. Den bibehåller huvudinriktningen i den tidigare lagstiftningen för att säkerställa kontinuitet och förutsägbarhet för GSP-förmånsländerna och deras exportörer samt för EU:s importörer.

Den nya förordningen lägger till fem nya internationella konventioner¹⁹ till förteckningen över GSP-relevanta instrument som GSP-förmånsländer måste respektera (GSP-villkoren, se avsnitt 3c) och inför Parisavtalet om klimatförändringar, som ersätter Kyotoprotokollet²⁰. Genom den nya förordningen införs möjligheten att upphäva förmånsordningen vid allvarliga och systematiska överträdelser av principerna i konventionerna om miljö, klimat och gott styre, samt vid allvarliga och systematiska brister när det gäller den internationella skyldigheten att återta ett förmånslands egna medborgare i samband med irreguljär migration. Det nya systemet kommer att förbättra övervakningen, transparensen och det civila samhällets deltagande samt införa ett brådskande förfarande för upphävande vid särskilt allvarliga överträdelser. Det kommer även att göra skyddsmekanismerna mer effektiva när det gäller att hantera situationer där en ökning av importen från ett förmånsland kan skada producenter i EU.

För att behålla GSP+-status enligt den nya GSP-förordningen måste nuvarande GSP+-förmånsländer ansöka på nytt. Alla GSP+-sökande måste lämna in en handlingsplan för ett effektivt genomförande av ordningen enligt de nya reglerna. Nuvarande GSP+-förmånsländer kommer att beviljas en övergångsperiod på två år fram till slutet av 2028, och kommissionen och Europeiska utrikestjänsten står redo att stödja förmånsländerna i processen för förnyad ansökan.

3. EFFEKTER AV GSP

a) Effekter på handeln 2022–2024²¹

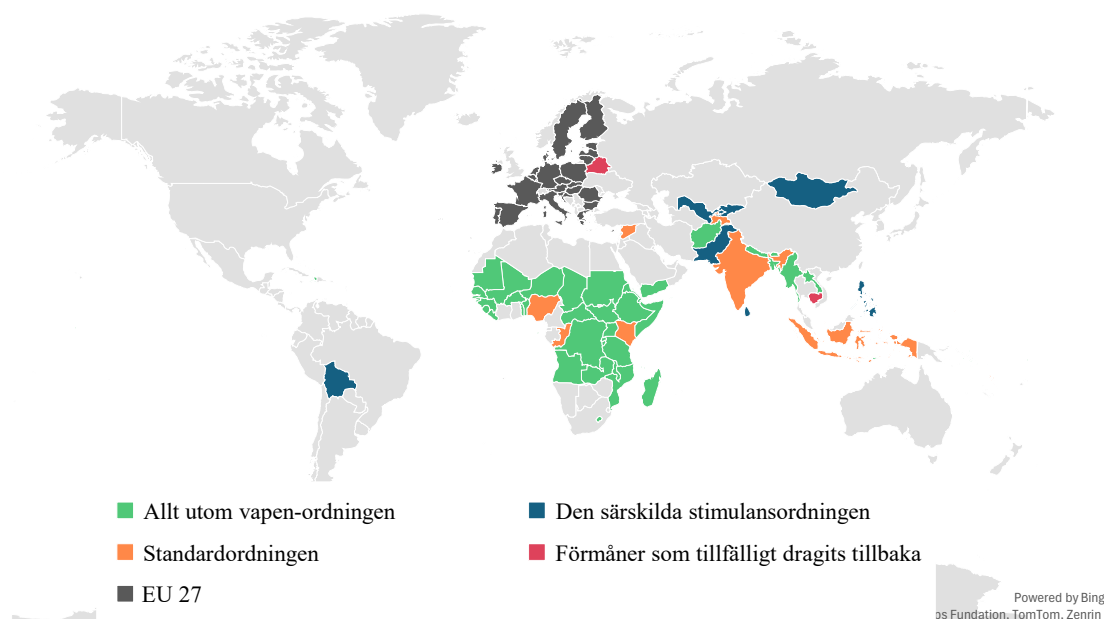
GSP omfattar tre ordningar som är anpassade efter förmånsländernas nivåer av utveckling och åtaganden:

- Standardordningen gäller för berättigade låginkomstländer och lägre medelinkomstländer som inte har några andra förmånsordningar med EU. Systemet innebär tullnedsättningar för 66 % av tullpositionerna vid import till EU, varav 26 % av tullpositionerna är tullfria. Elva länder omfattas för närvarande av denna ordning²²:
- GSP+ är en särskild ordning som ger tullfritt tillträde för förmånsländer inom standardordningen till 66 % av tullpositionerna, under förutsättning att de effektivt

genomför centrala internationella konventioner och avtal om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö, klimat och gott styre. Åtta länder omfattas för närvarande av denna ordning²³:

- EBA är utformad för de minst utvecklade länderna och ger tullfritt tillträde för all import till EU, med undantag för vapen och ammunition. EU erbjuder denna ordning utan något slutdatum. 46 länder omfattas av EBA, varav två (Bhutan och São Tomé och Príncipe) har uppgraderats från MUL-status men enligt GSP-förordningen fortfarande kan dra nytta av EBA under övergångsperioden.

Figur 1: GSP-förmånsländer

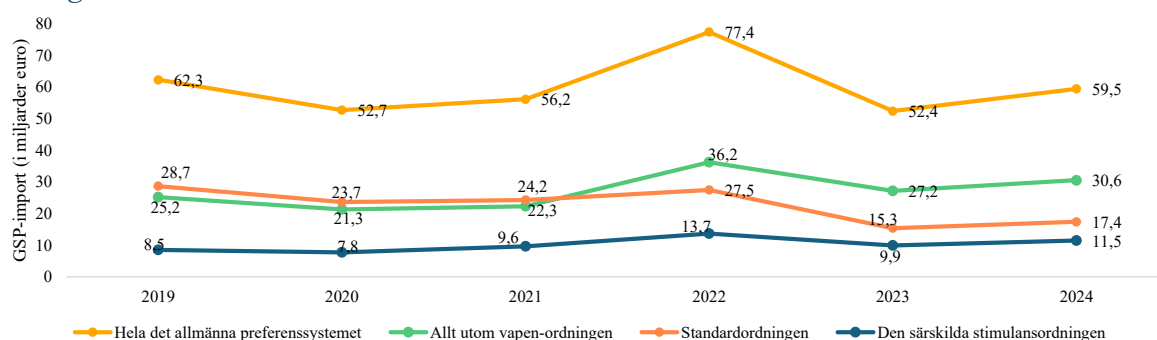

Anmärkning: Gråa områden representerar länder som inte omfattas av EU:s allmänna preferenssystem.

År 2024 importerade EU varor till ett värde av nästan 60 miljarder euro inom ramen för GSP-förmåner, vilket gynnade såväl partnerländer samt EU:s importörer och konsumenter. Av detta värde importerades något mer än 50 %, eller 30 miljarder euro, inom ramen för EBA, 11,5 miljarder euro från GSP+-förmånsländer och omkring 17 miljarder euro från förmånsländer inom standardordningen.

EU-import inom ramen för det allmänna preferenssystemet

Figur 2. Utveckling av EU:s import inom ramen för det allmänna preferenssystemets tre ordningar

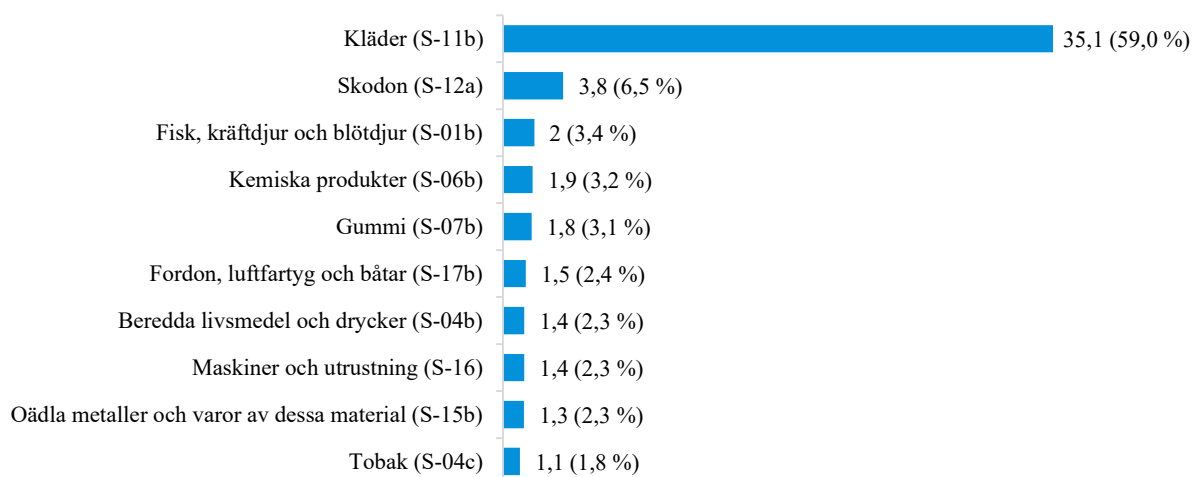

Importen inom ramen för GSP uppgick till 59 miljarder euro år 2024, jämfört med omkring 52 miljarder euro år 2023, men låg under toppnivån 2022 då import som omfattades av GSP-förmåner uppgick till omkring 77 miljarder euro. Den låg även under nivån före covid-19-pandemin, då importen uppgick till 62 miljarder euro år 2019. Återhämtningen efter covid-19-pandemin, tillsammans med Rysslands anfallskrig mot Ukraina som utlöste en energikris, drev upp de globala priserna och därmed även värdet av EU:s import till rekordhöga nivåer under 2022. När återhämtningen efter pandemin mattades av och energipriserna sjönk från och med 2023 normaliserades handelsnivåerna²⁴. Dessutom är Vietnam inte längre ett förmånsland inom

standardordningen från och med den 1 januari 2023, efter att ett frihandelsavtal med EU ingåtts. Detta minskade även handeln som omfattades av GSP-förmåner med flera miljarder euro.

De viktigaste produktsektorerna som omfattas av GSP

Figur 3: De största produktsektorerna som importerades inom ramen för GSP (standardordningen, GSP+ och EBA) år 2024 (miljarder euro och andel av den totala importen)

År 2024 var kläder (S-11b)²⁵ den sektor som överlägset gynnades mest av det allmänna preferenssystemet, med import till EU inom ramen för systemet till ett värde av 35,1 miljarder euro, vilket motsvarade 59 % av all handel inom det allmänna preferenssystemet. De näst största sektorerna var: skor (S-12a) med 3,8 miljarder euro samt fisk, kräftdjur och blötdjur (S-01b) med 2 miljarder euro. Under samtliga år i rapporteringsperioden var kläder (S-11b) den största sektorn. Däremot minskade maskiner och utrustning (S-16) i betydelse och gick från andra plats år 2022 till åttonde plats år 2024, medan kategorier såsom fordon, luftfartyg och fartyg (S-17b) samt beredda livsmedel och drycker (S-04b) tog sig in bland de tio största sektorerna från och med 2022.

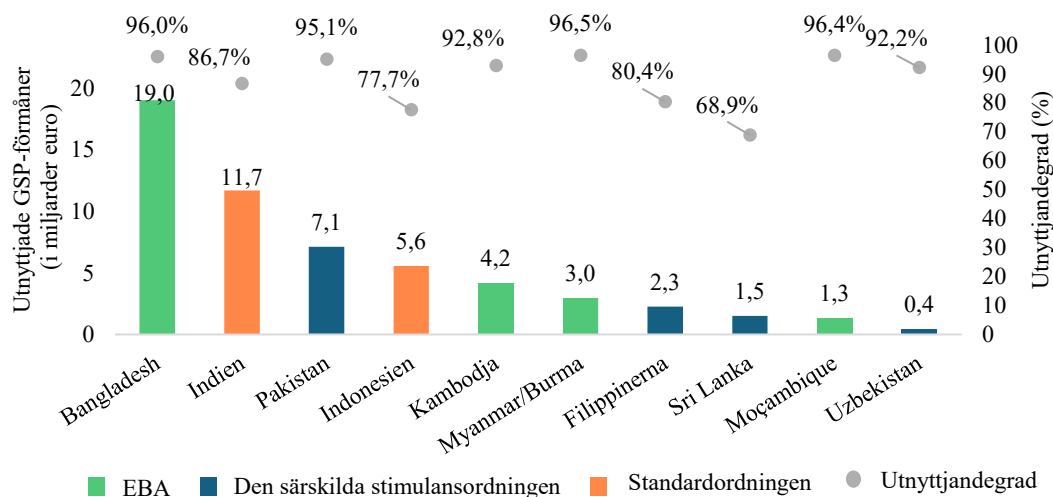
GSP-besparingar från tullar

**5 miljarder
EUR**
i tullbefrielser

Tack vare GSP erhöll förmånsländerna inom de tre ordningarna uppskattningsvis 5 miljarder euro i tullnedsättningar eller tullbefrielser år 2024, varav EBA-länderna stod för mer än 3 miljarder euro²⁶. Tullbesparingarna tillfaller både exportörer i GSP-förmånsländer och EU:s importörer och gynnar därmed även EU:s företag och konsumenterna.

De största användarna av GSP

Figur 4: De tio största länderna efter värdet av utnyttjandet av GSP-förmåner år 2024

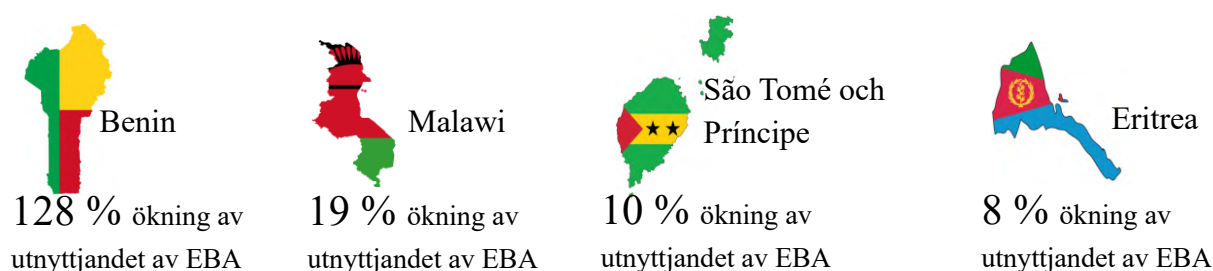
Förmånsutnyttjandegraden anger förhållandet mellan den import från ett visst land som faktiskt utnyttjade GSP-förmåner och den import som teoretiskt omfattades av GSP. I genomsnitt uppgick förmånsutnyttjandegraden till 88,8 % för all GSP-relaterad import till EU år 2024. För de minst utvecklade länderna inom EBA uppgick den genomsnittliga utnyttjandegraden till 94,5 %. Vissa länder uppnår en utnyttjandegrad på 100 % inom vissa sektorer, exempelvis Etiopien för snittblommor (avsnitt S02-a). Skälen till att inte utnyttja 100 % av de tillgängliga tullmedgivandena inom ramen för det allmänna preferenssystemet är komplexa, men faktorerna inbegriper otillräcklig medvetenhet om systemet, administrativa brister och samexistens med alternativa handelsarrangemang.

År 2024 hade Bangladesh det högsta exportvärde till EU som utnyttjade GSP-förmåner, med ett värde på 19 miljarder euro och en hög utnyttjandegrad på 96 %. Därefter följde Indien, med import till EU till ett värde av 11,7 miljarder euro inom ramen för standardordningen men med en lägre utnyttjandegrad på 87 %. Bland GSP+-förmånsländerna utmärkte sig Pakistan med GSP+-import till EU till ett värde av 7,1 miljarder euro och en utnyttjandegrad på 95,1 %. Uzbekistan placerade sig bland de tio största GSP-förmånsländerna totalt efter att landet anslöt sig till GSP+ år 2021.

Länder med störst ökning av utnyttjandet av GSP-förmåner

Mellan 2022 och 2024 noterade Benin den största ökningen i utnyttjandet av GSP-förmåner, med en ökning på 128 %, från 5,1 miljoner euro år 2022 till 11,7 miljoner euro år 2024. Malawi kom på andra plats vad gäller tillväxt i utnyttjandet av GSP, med en ökning på 19 % under samma period, vilket bidrog till en ökning av landets totala export till EU med 13 %. São Tomé och Príncipe samt Eritrea anslöt sig till gruppen av länder med den högsta ökningen i utnyttjandet av GSP. Samtliga dessa länder omfattades av EBA. De sektorer som drev utvecklingen varierade mellan länderna. Exempelvis noterade Benin de största ökningarna inom textilsektorn (S-11a och S-11b).

Figur 5. De fyra länder med störst ökning av utnyttjandet av GSP (2022–2024)

b) Efterlevnad av internationella konventioner och avtal

GSP-förmånsländer fortsätter i allmänhet att göra framsteg mot hållbar utveckling och respekten för de internationella principer och standarder som ingår i GSP-villkoren.

Även om ratificering av internationella konventioner i sig inte är tillräckligt för att upprätthålla internationella standarder, är den ett grundläggande första steg. De flesta GSP-förmånsländer har en hög ratificeringsgrad i fråga om de relevanta internationella konventionerna. Bland EBA-förmånsländerna (som inte omfattas av skyldigheten att formellt ratificera de konventioner som är relevanta för det allmänna preferenssystemet) har till exempel Bangladesh – det förmånsland som gynnas mest av systemet – ratificerat alla de 27 konventioner som för närvarande förtecknas i GSP-förordningen samt de ytterligare konventioner som ska införas genom den nya GSP-förordningen.

Förmånsländernas ansträngningar att ratificera konventioner tenderar att gå utöver den formellt fastställda förteckningen över relevanta konventioner och avtal i GSP-förordningen. Exempelvis har alla åtta GSP+-förmånsländer ratificerat konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och är parter i Parisavtalet om klimatförändringar, vilka inte anges i den nuvarande GSP-förordningen men kommer att ingå i systemet från och med 2027.

Ett stort antal GSP-förmånsländer har också gjort framsteg i ratificeringen av Internationella arbetsorganisationens (ILO) nyligen upprättade konventioner om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, samt andra ILO-konventioner, t.ex. om yrkesinspektioner och samråd på trepartsbasis, vilka inte heller finns med i den nuvarande GSP-förordningen.

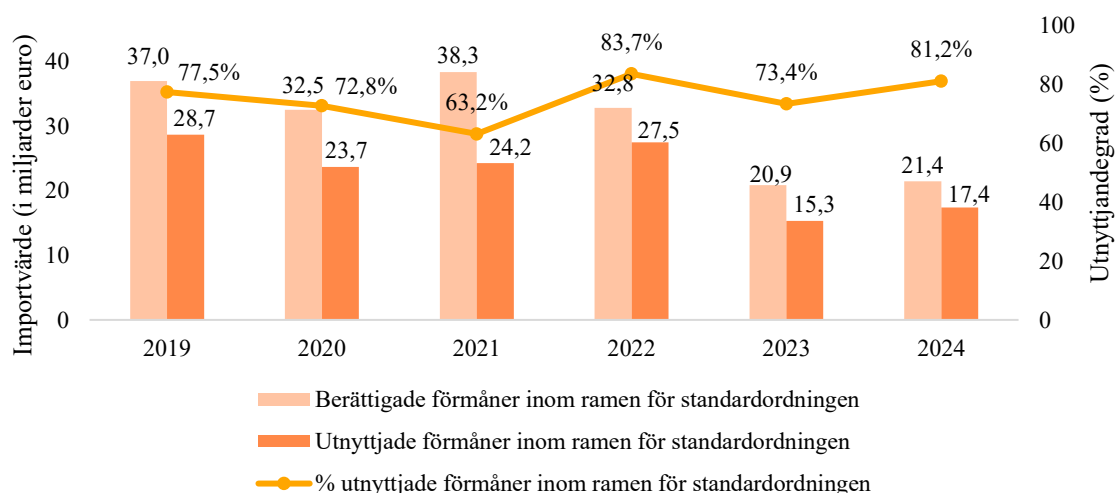
Som närmare anges i avsnitt 4b nedan och i de arbetsdokument från kommissionens avdelningar som offentliggörs tillsammans med denna rapport, är särskilt GSP+ fortfarande en stark och strukturerad ram som kopplar handel till hållbar utveckling och fungerar som en plattform för politisk dialog och reformer. GSP+ ger också starka incitament och gör det möjligt för förmånsländerna att uppfylla internationellt erkända standarder som de själva har beslutat att följa.

4. DE TRE ORDNINGARNA

a) Standardordningen

Under rapporteringsperioden fortsatte förmånsländer inom standardordningen att stå för en betydande andel av den totala importen inom GSP, nämligen 29,3 % år 2024. Kläder (S-11b), skor (S-12a) och kemiska produkter (S-06b) var de viktigaste produktkategorierna som omfattades av den allmänna ordningen år 2024. Av de elva nuvarande förmånsländerna inom standardordningen (med Vanuatu tillagt 2025) var Indien och Indonesien de största förmånsländerna. Indien stod för import till EU värd 11,7 miljarder euro inom ramen för GSP-förmånerna år 2024, följt av Indonesien med 5,56 miljarder euro. Detta kommer dock att förändras eftersom Indien, utöver Indonesien och Kenya (se avsnitt 2), förväntas lämna den allmänna ordningen när det bilaterala handelsavtalet med EU (vars förhandlingar avslutades i februari 2026) börjar tillämpas och den efterföljande tvååriga övergångsperioden löper ut.

Figur 6. Tendenser avseende berättigad import, utnyttjad import och utnyttjandegrad inom ramen för standardordningen

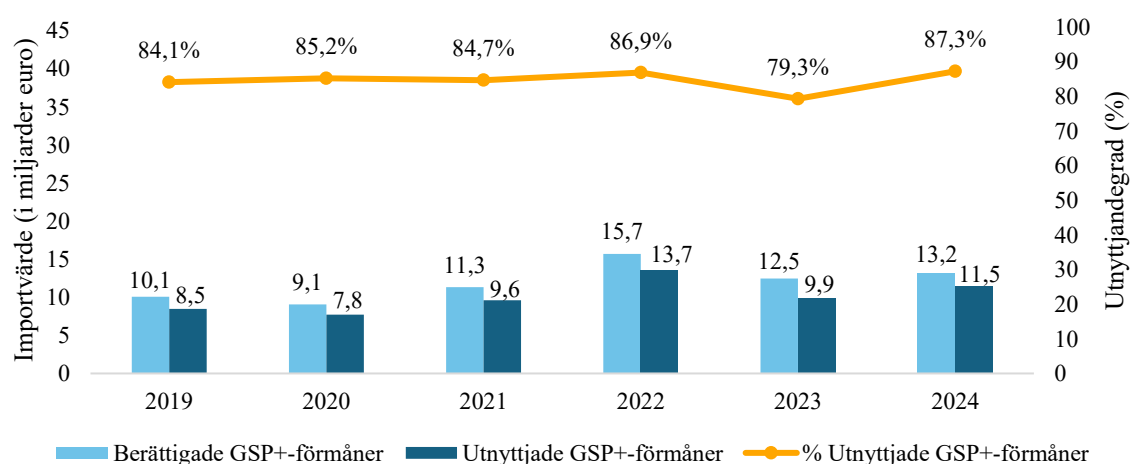

Även om utnyttjandegraden inom standardordningen varierar på en hög nivå har både import som är berättigad till förmåner och import där GSP-förmåner faktiskt har utnyttjats minskat sedan nivåerna före covid-19-pandemin: från 37 miljarder euro i berättigad import och 29 miljarder euro i utnyttjad import 2019 till 21 miljarder euro respektive 17 miljarder euro 2024. Detta berodde huvudsakligen på att länder lämnade standardordningen, framför allt Vietnam från och med januari 2023 efter övergångsperioden efter att landet, som tidigare var det största förmånslandet, ingick ett frihandelsavtal med EU 2020. Dessutom uppgraderades Uzbekistan till GSP+ i april 2021.

b) Den särskilda stimulansordningen

Utvecklingen för import inom GSP+ är överlag positiv, bortsett från effekterna av återhämtningen efter covid-19-pandemin 2022 och energiprisernas effekter. Import som var berättigad till GSP+ ökade från nivåerna före covid-19-pandemin på 10 miljarder euro 2019 till 13 miljarder euro 2024. Följaktligen uppgick import där förmåner faktiskt utnyttjades till 11 miljarder euro 2024.

Figur 7. Tendenser avseende import och utnyttjande inom ramen för GSP+

Utnyttjandegraden för EU-import inom ramen för GSP+ ökade från 86,9 % år 2022 till 87,3 % år 2024. Denna begränsade förbättring följde efter en nedgång 2023, då graden sjönk till 79,3 %. ²⁷

Pakistan var det största GSP+-förmånslandet och utnyttjade förmåner för EU-import till ett värde på 7,1 miljarder euro. Filippinerna följde med omkring 2,3 miljarder euro i EU-import, och Sri Lanka var det tredje största GSP+-förmånslandet räknat i värde, med 1,5 miljarder euro.

När det gäller efterlevnaden av de internationella konventioner som anges i GSP-förordningen under rapporteringsperioden har alla GSP+-förmånsländer bibehållit full ratificering av de 27 GSP-relevanta internationella konventionerna och avtalen och har inte gjort några nya reservationer.

Denna rapport åtföljs av åtta landsspecifika arbetsdokument från kommissionens avdelningar som i detalj redogör för GSP+-förmånsländernas åtaganden när det gäller mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter, miljö och klimat samt god förvaltning – och EU:s samarbete med dessa partnerländer på dessa områden. Som närmare beskrivs i dessa arbetsdokument har många positiva utvecklingar observerats under rapporteringsperioden, men utmaningar kvarstår.

Många nuvarande GSP+-förmånsländer stärkte lagstiftningen om **mänskliga rättigheter** och de institutionella arrangemangen under den period som omfattas av denna rapport. Exempelvis stärkte Kirgizistan, Uzbekistan, Sri Lanka och Pakistan alla lagstiftningen mot våld i hemmet, medan Bolivia, Mongoliet, Uzbekistan och Filippinerna antog reformer för skydd av barn. Pakistan begränsade tillämpningsområdet för dödsstraffet och antog genomförandebestämmelser till lagen mot tortyr samt nya lagar om begränsning av barnäktenskap i Balochistan och Islamabad. Sri Lanka stärkte sina nationella människorättsinstitutioner, och Filippinerna inrättade nya tillsynsmekanismer och organ för samordning mellan ministerier på människorättsområdet.

De flesta GSP+-förmånsländer visade också framsteg när det gäller **arbetstagares rättigheter**. Exempelvis var Mongoliet först med att införa en modul om tvångsarbete i den privata ekonomin inom en nationell arbetskraftsundersökning och inkluderade även ett avsnitt om tvångsarbete kopplat till värnplikt. Arbetet med att avskaffa tvångsarbete fortsatte i Uzbekistan,

och Filippinerna tog fram en färdplan för att främja föreningsfriheten och en strategi för att minska barnarbete. Pakistan ratificerade ILO:s protokoll till konventionen om tvångsarbete och inledde ett initiativ för att underlätta övergången för arbetstagare från den informella till den formella ekonomin för att ytterligare främja anständigt arbete. Flera förmånsländer införde åtgärder för att minska barnarbete och stärka regelverken mot människohandel.

Många GSP+-förmånsländer fortsatte också att visa ett engagemang för **miljöskydd** genom att lämna in transparensrapporter om klimatet inom ramen för relevanta multilaterala miljöavtal, stärka lagstiftning och handlingsplaner för biologisk mångfald och skyddade områden i linje med konventionen om biologisk mångfald, främja genomförandet av Montrealprotokollet²⁸, samt genomföra planering för klimatanpassning och begränsning av klimatförändringar kopplad till nationellt fastställda bidrag inom ramen för genomförandet av Parisavtalet.

Styrningen när det gäller narkotikabekämpning och korruptionsbekämpning förbättrades i ett antal länder. Detta omfattade bland annat uppdaterade strategier för att bekämpa korruption i Bolivia, Kirgizistan, Pakistan och Sri Lanka.

Det finns dock fortfarande utmaningar när det gäller genomförandet av GSP+-åtagandena.

Övergripande **människorättsproblem** som är gemensamma för många GSP+-förmånsländer omfattar bristande rättsligt oberoende och begränsad tillgång till rättsmedel och ansvarsutkrävande vid kränkningar och övergrepp, begränsningar av det medborgerliga utrymmet, yttrandefriheten och mediefriheten, rapporter om tortyr, bristande ansvarsutkrävande samt ofullständig anpassning av nationella regelverk till konventionen mot tortyr²⁹, ihållande könsrelaterat våld som fortgår ostraffat, samt strukturell diskriminering av minoriteter och hbtqi+-personer. I vissa GSP+-förmånsländer stod skyddet av socioekonomiska rättigheter i kontrast till svaga strategier för fattigdomsbekämpning, begränsade utbildningsmöjligheter, betydande brister i de sociala trygghetssystemen eller bristande stöd till kvinnors ekonomiska egenmakt. Det finns fortfarande betydande brister i tillgången till data, särskilt när det gäller könsrelaterat våld, utredningar av tortyr, barnarbete och lagföring av människohandel.

På samma sätt är genomförandet och efterlevnaden fortfarande ojämna när det gäller **arbetstagares rättigheter**, även om lagstiftningsramarna förbättras, och yrkesinspektionerna ställs ofta inför kapacitetsbegränsningar. På det hela taget kvarstår diskrimineringen av alla utsatta grupper. Föreningsfriheten är fortfarande begränsad i flera jurisdiktioner och täckningen av kollektiva förhandlingar är begränsad i många sammanhang. Barnarbete och tvångsarbete kvarstår, särskilt inom jordbruket och den informella sektorn. Kvinnors arbetstagarrättigheter bör fortfarande förbättras. Bristande dataunderlag inom samtliga ILO-konventioner som är relevanta för GSP+ bör åtgärdas utan dröjsmål.

Många GSP+-förmånsländer hade också fortsatt begränsningar när det gäller **miljöskydd**, bland annat förseningar i miljörapporteringen (exempelvis inom ramen för Stockholmskonventionen³⁰, Cites³¹ och Cartagena-protokollet³²), kapacitets- och resursbegränsningar som påverkar efterlevnaden samt en betydande klimatkänslighet som belastar institutionella system. Även om åtagandena är ambitiösa släpar genomförandet ofta efter.

Styrningen skulle kunna stärkas genom kraftfullare insatser för att bekämpa narkotikahandel, förbättrade åtgärder på efterfrågesidan i linje med internationella människorättsstandarder samt ökade insatser mot korruption.

Dessutom förvärrade ekonomiska kriser (Bolivia, Sri Lanka) och naturkatastrofer (Pakistan, Filippinerna, Sri Lanka) strukturella utmaningar och begränsade ytterligare genomförandekapaciteten under rapporteringsperioden.

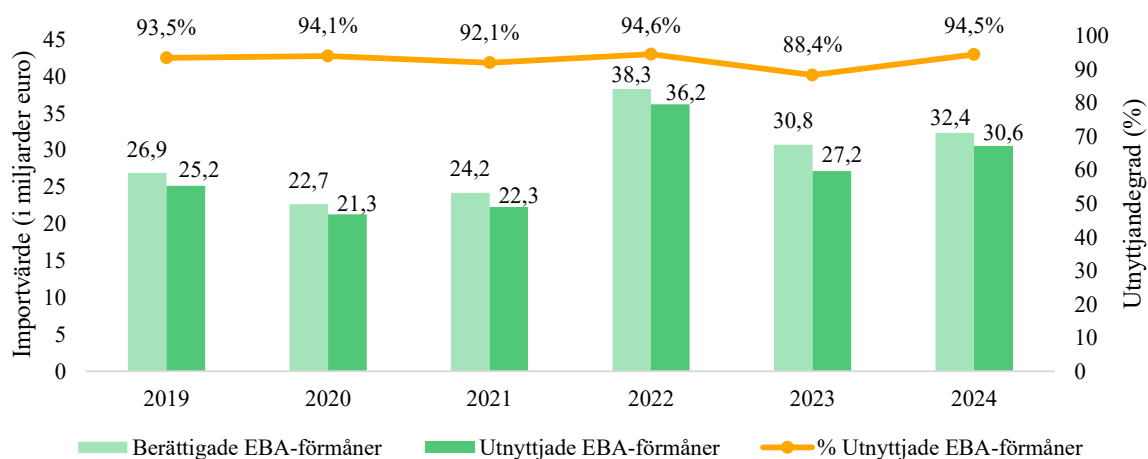
EU:s partnerskapsprojekt kan bidra till att hantera vissa av dessa utmaningar genom samarbete, och landsspecifika åtgärder redovisas i de GSP+-arbetsdokument som åtföljer denna rapport.

c) Allt utom vapen-ordningen

i. Ekonomiska uppgifter

EU:s GSP-förmåner är som mest betydande för EBA-förmånsländerna. Preferensimporten från EBA-förmånsländer uppgick till 30,6 miljarder euro år 2024, jämfört med 25,2 miljarder euro år 2019.

Figur 8. Tendenser avseende import och utnyttjande inom ramen för EBA

Utnyttjandegraden inom EBA varierade endast marginellt mellan 2022 och 2024. Graden uppgick till 94,6 % år 2022, sjönk därefter till 88,4 % år 2023 och återhämtade sig sedan till 94,5 % år 2024. År 2022 nådde importen inom ramen för EBA en topp till följd av den återhämtning efter covid-19 och de energipriser som nämns ovan. Sett över tid syns en ökning jämfört med importnivåerna före covid-19 år 2019 (27 miljarder euro i import som var berättigad till förmåner, varav import till ett värde av 25 miljarder euro utnyttjade EBA-förmåner) till 2024 (32 miljarder euro i berättigad import, varav import till ett värde av 31 miljarder euro utnyttjade EBA-förmåner).

Figur 9. EU:s import inom ramen för GSP och från länder med förstärkt samarbete inom ramen för EBA

	EU-import från GSP (miljoner euro), exklusive den icke-berättigade				andelen av importen från EBA-länderna 2022-2024
	2019 ³³	2022	2023	2024	
Det allmänna preferenssystemet (alla)	62 326	77 393	52 419	59 450	
Standardordningen	28 665	27 489	15 331	17 402	

GSP+	8 496	13 662	9 896	11 476	
EBA (alla)	25 164	36 243	27 192	30 573	
EBA (endast Afrika)	2 782	4 141	3 151	3 888	11,9 %
Förstärkt samarbete inom ramen för EBA					
Bangladesh	15 366	23 134	17 064	19 019	63,0 %
Kambodja³⁴	4 174	4 324	3 534	4 207	12,8 %
Myanmar/Burma	2 471	4 112	2 993	2 962	10,7 %

Under rapporteringsperioden och jämfört med nivåerna före covid-19 har EBA:s relativa betydelse totalt sett, men särskilt betydelsen av EBA-förmånsländer på den afrikanska kontinenten, fortsatt att öka. Samtidigt har tre av de största EBA-förmånsländerna fortsatt att omfattas av förstärkt samarbete. Rapporten behandlar dessa utvecklingstendenser närmare nedan.

ii. Förmånsländer som avancerar

Syftet med GSP är att främja ekonomisk utveckling. Det är därför positivt när förmånsländer går vidare från sin status som minst utvecklade länder, det vill säga när de uppgraderas och därefter lämnar EBA efter en övergångsperiod. De har fortfarande möjlighet att ansöka om GSP+ för att behålla merparten av sina förmåner.

Flera sådana uppgraderingar förväntas inom den närmaste framtiden. **Bangladesh, Laos och Nepal** är planerade att uppgraderas från MUL-status år 2026³⁵, **Salomonöarna** är planerade att uppgraderas från MUL-status år 2027, och **Kambodja och Senegal** är planerade att uppgraderas från MUL-status år 2029.

Vid den treåriga översynen i FN:s kommitté för utvecklingspolitik 2024 konstaterades att **Rwanda, Uganda och Tanzania** för första gången hade uppnått tröskelvärdena för att uppgraderas från MUL-status. Alla tre länder uppfyllde två av de tre kriterierna. Dessa länder ska bedömas på nytt år 2027 och kan, om de uppfyller kriterierna en andra gång, rekommenderas för uppgradering.

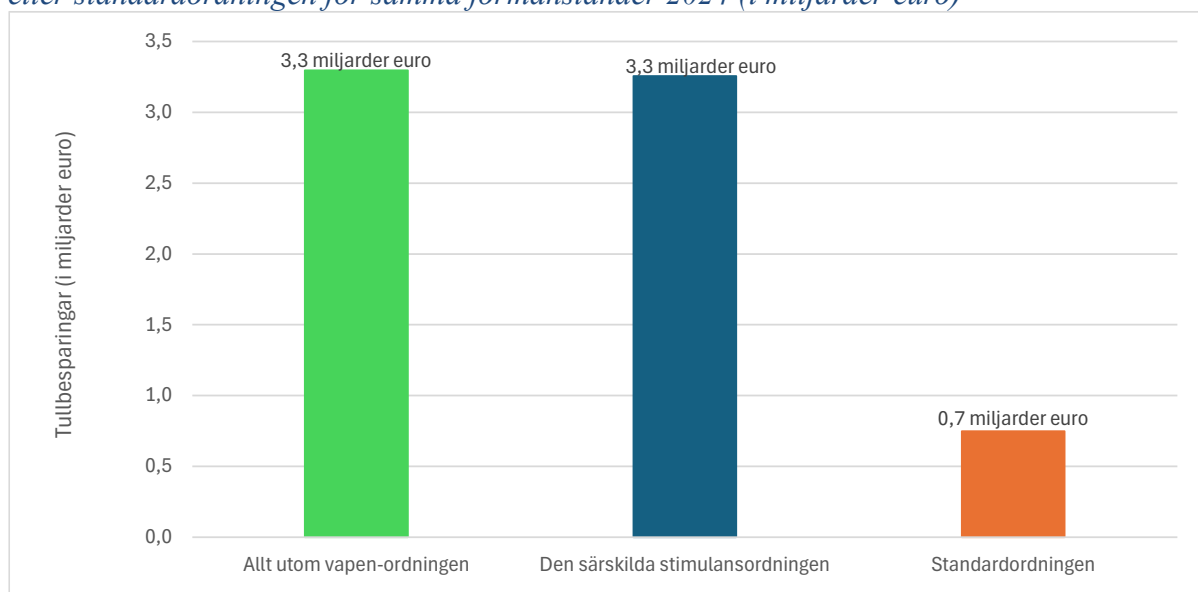
Kiribati och Tuvalu rekommenderades för uppgradering från MUL-status 2018 respektive 2012, men Ecosoc³⁶ sköt upp beslutet om deras uppgradering. År 2024 beslutade Ecosoc, med hänvisning till sitt beslut från 2021 om att skjuta upp behandlingen av deras uppgradering till 2024, att ytterligare skjuta upp behandlingen av deras uppgradering till ett senare datum.

Vid treårsöversynen 2024 beslutade FN:s kommitté för utvecklingspolitik att skjuta upp sitt beslut om **Myanmars och Östtimors** uppgradering från MUL-status till 2027.

För de nuvarande EBA-förmånsländerna skulle en övergång till GSP+ efter deras uppgradering bevara en i stort sett motsvarande nivå av besparingar, på cirka 3,3 miljarder euro år 2024, medan en enkel övergång till standardordningen skulle minska dessa till omkring 0,75 miljarder euro, en minskning med cirka 80 % (se figur 10). Att ansluta sig till GSP+ kan aldrig fullt ut kompensera för EBA-statusen eftersom det bland annat innebär att länderna omfattas av vissa särskilda skyddsmekanismer och strängare ursprungsregler, vilket vanligtvis minskar de förmåner som faktiskt kan utnyttjas. Detta är särskilt tydligt för länder som exporterar kläder.

Utöver de generösa övergångsperioderna kommer EU även fortsättningsvis att stödja länder som uppgraderas från EBA, särskilt förmånsländer som därefter vill ansluta sig till GSP+, i syfte att undvika negativa konsekvenser för exportörer i dessa länder och för EU-företag som handlar med dem.

Figur 10: Beräknade tullbesparingar/inkomstvinster inom ramen för EBA jämfört med GSP+ eller standardordningen för samma förmånsländer 2024 (i miljarder euro)

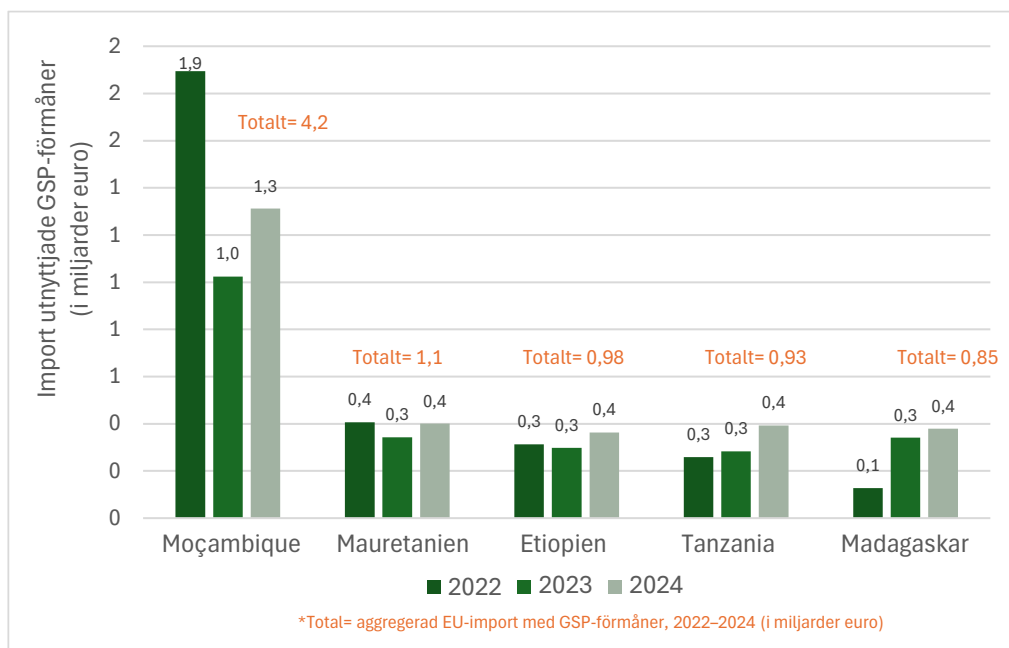

iii. Främja Afrikas konkurrenskraft

Tre fjärdedelar av EBA-förmånsländerna finns på den afrikanska kontinenten (33 av 46³⁷). Snart kommer afrikanska länder att utgöra den dominerande gruppen inom EBA, eftersom ett betydande antal asiatiska förmånsländer, däribland flera stora sådana, väntas lämna systemet. Alla tre ordningarna inom EU:s allmänna preferenssystem är viktiga pelare i EU:s stöd till Afrikas ekonomiska diversifiering och integration i globala värdekedjor, men EBA utmärker sig.

Förmånsimporten till EU från afrikanska EBA-förmånsländer uppgick till 3,9 miljarder euro år 2024, jämfört med 2,8 miljarder euro år 2019 (se även tabell/figur 9 ovan). Utnyttjandegraden för EBA-förmånerna uppgick till 88,9 % år 2024, vilket visar på ett ökat utnyttjande av förmånerna bland afrikanska förmånsländer under de senaste åren, men också att det finns potential att göra mer. Tack vare tullfritt tillträde enligt EBA undantogs afrikanska EBA-förmånsländer från omkring 213 miljoner euro i EU:s importtullar år 2024. Under perioden 2022–2024 var de största afrikanska EBA-exportörerna Moçambique (4,2 miljarder euro), Mauretanien (1,2 miljarder euro), Etiopien (975,5 miljoner euro), Tanzania (934,7 miljoner euro) och Madagaskar (848,1 miljoner euro).

Figur 11: De fem främsta EBA-förmånsländerna i Afrika (totalt EBA-utnyttjad import, miljoner euro)

Som anges ovan omfattas några afrikanska länder utanför EBA av andra GSP-ordningar. Nigeria, Republiken Kongo och Kenya omfattas av standardordningen (där Kenya uppgraderas 2027 på grund av att avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan EU och Kenya började tillämpas den 1 juli 2024), medan Kap Verde omfattas av GSP+. Under perioden 2022–2024 uppgick den sammanlagda EU-import som utnyttjade GSP-förmåner från dessa fyra afrikanska länder till 579,4 miljoner euro, där Nigeria stod för den största andelen (372,4 miljoner euro med en utnyttjandegrad på 70 %), följt av Kap Verde (172,5 miljoner euro; utnyttjandegrad 85 %), Kenya (15,7 miljoner euro; utnyttjandegrad 1 %³⁸) och Republiken Kongo (18,7 miljoner euro; utnyttjandegrad 58 %). Det är värt att notera att Kap Verdes GSP+-status ger betydligt större tullbefrielser än vad standardordningen skulle ha gjort (12,0 miljoner euro jämfört med 3,9 miljoner euro), vilket motsvarar ytterligare 8,1 miljoner euro i förmåner.³⁹

Jämfört med liknande system som används av andra utvecklade länder för att bevilja ensidiga förmåner omfattar EU:s EBA det största antalet olika exporterade produkter (53 % av samtliga tullpositioner)⁴⁰, vilket visar att EU:s import från MUL är mycket diversifierad. Enligt Unctad⁴¹ erbjuder EU:s EBA de största tullbesparingarna i absoluta tal jämfört med systemen i Förenta staterna, Japan och Kanada⁴². Till skillnad från särskilda system som Kina och Förenta staterna erbjuder Afrika utmärker sig EBA inte bara genom automatisk tillgång för alla MUL utan också genom att den saknar slutdatum. Denna unika egenskap ger långsiktig förutsebarhet för företag och innebär betydande fördelar för afrikanska förmånsländer: Genom att undanröja behovet av regelbundna förnyelser, som är typiska för andra länders GSP-ordningar, stärker EBA investerarnas förtroende, underlättar strategiska investeringsbeslut och uppmuntrar till diversifiering av exportstrukturer. Detta är särskilt relevant i tider av ytterligare utmaningar för utvecklingsländer som möter minskat stöd och ökade svårigheter att få tillträde till vissa andra marknader.

Således är EBA och dess generösa marknadstillträde för MUL i Afrika och på andra håll ett bevis på EU:s starka åtagande att fortsätta stödja tillväxt och hållbar utveckling i MUL samt

deras fortsatta integration i den globala ekonomin genom öppna, stabila och förutsebara handelsvillkor.

iv. Förstärkt samarbete

Parallellt med den löpande övervakningen av GSP+-förmånsländer genomför kommissionen och Europeiska utrikestjänsten även processer för förstärkt samarbete för att stödja och uppmuntra enskilda EBA-förmånsländer att förbättra sina resultat inom kritiska GSP-relaterade områden, särskilt relevanta centrala internationella konventioner om mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter. Detta förstärkta samarbete med **Bangladesh**, **Kambodja**⁴³ och **Myanmar** är särskilt relevant även mot bakgrund av deras mycket betydande andel av EU:s totala import inom ramen för EBA, vilket framgår av tabell/figur 9 ovan. Samtidigt befinner sig dessa länder i mycket olika politiska, ekonomiska och utvecklingsmässiga situationer, vilket har lett till att särskilda processer för förstärkt samarbete har inletts med olika inriktningar och olika fokus för vart och ett av länderna. De respektive samarbetena beaktar även alla tillgängliga EU-instrument – utöver EBA – för att hantera de identifierade problemen. Mer detaljerad information om de tre EBA-förmånsländer som omfattas av förstärkt samarbete finns i de särskilda arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer denna rapport.

5. PARTNERSKAP OCH SAMARBETE/STÖD TILL GSP-FÖRMÅNSLÄNDER

Även om GSP är ett omfattande instrument för att stödja långsiktig hållbar utveckling i förmånsländerna måste handelspolitiken kombineras med utvecklingspolitik och samarbete för att uppnå önskad effekt⁴⁴. De flesta av EU:s fleråriga vägledande program för 2021–2027, som fastställer EU:s prioriterade områden och särskilda mål för utvecklingssamarbetet, omfattar stöd till hållbar tillväxt och anständiga arbetstillfällen med rättvisa och skäliga arbetsvillkor. Arbetet med ratificering och praktiskt genomförande av konventioner och åtaganden som rör god förvaltning, mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter och miljö understöds också i stor utsträckning genom de fleråriga vägledande programmen. För de åtta GSP+-förmånsländerna ägnar samtliga fleråriga vägledande program särskild uppmärksamhet åt efterlevnaden av GSP+-kraven och stödet till relevanta områden inom hållbar utveckling.

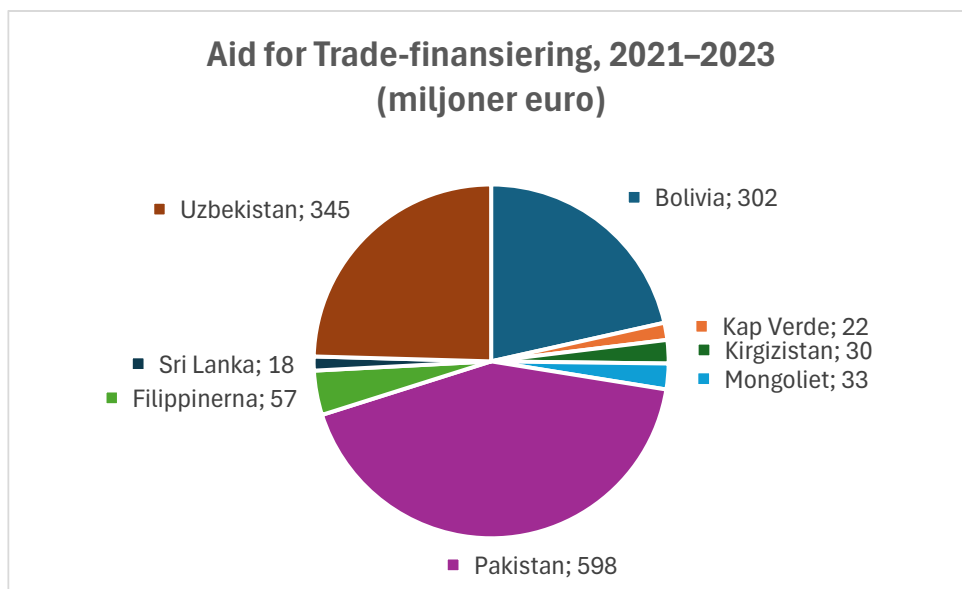
Arbetstagares rättigheter var ett särskilt fokusområde inom projektet *Trade for Decent Work* (2019–2021 och 2022–2024, 6 miljoner euro), som samfinansierades av EU och Finland och genomfördes av ILO. Projektet främjade genomförandet av ILO:s grundläggande konventioner i sju länder inom ramen för GSP+- och EBA (Bangladesh, Kap Verde, Mongoliet, Madagaskar, Moçambique, Pakistan och Filippinerna).

En annan del av EU:s stöd till GSP-förmånsländerna, med ett mer uttryckligt fokus på att säkerställa att handel kan användas som ett instrument för hållbar utveckling, är initiativet Aid for Trade⁴⁵. Genom Aid for Trade stöder EU partnerländer i att skapa rätt förutsättningar för att handel ska kunna stärka konkurrenskraften och bidra till en hållbar integration i världsekonomin.

EU har tillsammans med sina medlemsstater varit den största bidragsgivaren till Aid for Trade sedan initiativet lanserades. År 2023⁴⁶ åtog sig EU att bidra med 16,2 miljarder euro till partnerländer inom ramen för Aid for Trade, varav många är GSP-förmånsländer. När det gäller GSP+-förmånsländerna stöder EU dem, som nämnts ovan, i att uppfylla kraven för denna ordning, men hjälper dem genom Aid for Trade även att fullt ut utnyttja de förmåner som

erbjuds inom ramen för systemet. EU:s Aid for Trade-finansiering till de åtta GSP+-förmånsländerna under perioden 2021–2023 uppgick totalt till 1,4 miljarder euro och var inriktad på områden såsom infrastrukturbyggnad, förbättrad produktionskapacitet (inklusive reformer av investeringsklimatet och utveckling av värdekedjor), handelslättnader, genomförande och efterlevnad av standarder samt många andra områden.

Figur 12. EU:s Aid for Trade-finansiering till GSP+, totalt 1,4 miljarder euro, 2021–2023

Slutligen stöder Aid for Trade den handels- och investeringsfrämjande miljön inom Global Gateway⁴⁷, en flaggskeppsstrategi som lanserades 2021 för att mobilisera investeringar inom prioriterade sektorer. I linje med EU:s geopolitiska ambitioner och engagemang för 2030-agendan syftar Global Gateway till att främja smarta, rena och säkra länkar inom digital teknik, energi och transport, och till att stärka hälso-, utbildnings- och forskningssystemen i världen samtidigt som man främjar universella värden och höga standarder, god förvaltning och öppenhet.

EU stödde också tillhandahållandet av omfattande, transparent och centraliserad information om det allmänna preferenssystemet för både förmånsländer, företag, det civila samhället och politiskt ansvariga via projektet GSP-hubben. GSP-hubben inleddes 2019 och syftade till förbättrad medvetenhet om och ökad transparens när det gäller GSP, dess ekonomiska fördelar och övervakningen av systemet, via en särskild webbplats⁴⁸, skriftliga publikationer och en rad informationsevenemang i Europa och i GSP-förmånsländer. Underhållet och uppdateringen av webbplatsen kommer att fortsätta enligt den nya GSP-förordningen.

6. SLUTSATSER

Under den senaste övervakningscykeln för GSP enligt 2012 års GSP-förordning (2023–2025) fortsatte systemet att uppfylla sina huvudsakliga mål att bidra till ekonomiska framsteg och hållbar utveckling i förmånsländerna.

EU:s allmänna preferenssystem gav betydande ekonomiska fördelar till partnerländer samt till EU:s importörer och konsumenter och fortsatte att utgöra en källa till stabilitet och förutsägbarhet i tider av handelsmässig, ekonomisk och geopolitisk osäkerhet.

Varor till ett värde av nästan 60 miljarder euro importerades till EU 2024 med utnyttjande av GSP-förmåner, vilket gynnade både EU:s importörer och förmånsländerna. Den totala importen som utnyttjade GSP-förmåner under perioden 2022–2024 varierade i linje med bredare utvecklingstendenser, men låg fortfarande något över nivåerna före covid-19, när hänsyn tas till betydande förmånsländer som lämnat GSP.

Den största kategorin förmånsländer, både sett till antal länder och till importvärde, var fortsatt de minst utvecklade länderna inom ramen för EBA, vilka också hade de högsta utnyttjandegraderna på nära 95 %. EBA:s relativa betydelse kommer att fortsätta öka när stora förmånsländer som omfattas av standardordningen (Indien och Indonesien) samt GSP+-förmånsländer (Filippinerna) utvecklar sina handelsförbindelser med EU genom frihandelsavtal och uppgraderas från GSP. Framöver fortsätter de ekonomiska förhållandena i de flesta GSP-förmånsländer att förbättras, och flera länder är på väg att lämna FN:s MUL-status. Detta återspeglar framgången med utvecklingsinsatserna och det positiva bidraget från EU:s allmänna preferenssystem i dessa länder.

Som en följd av detta kommer antalet länder som omfattas av EU:s system med ensidiga förmåner att fortsätta minska. GSP kommer dock fortsatt att vara viktigt, eftersom systemet kommer att stödja länder som uppgraderas genom övergångsperioder, och eftersom det även fortsättningsvis kommer att erbjuda EBA-förmåner till kvarvarande MUL, särskilt på den afrikanska kontinenten. Med hänsyn till EBA:s unika erbjudande till afrikanska länder kommer kommissionen och Europeiska utrikestjänsten – både vid huvudkontoren och genom EU:s delegationer – att ytterligare stärka kommunikationen och dialogen om GSP för att öka synligheten, kunskapen om och utnyttjandet av EBA på den afrikanska kontinenten.

Utöver EBA fortsätter även GSP+ att medföra betydande fördelar: Fyra av de tio främsta förmånsländerna inom hela GSP är GSP+-förmånsländer, och nästan 20 % av all EU-import inom ramen för GSP härrör från GSP+-förmånsländer. Samtidigt fortsätter GSP+ att uppfylla sitt mål att skapa incitament för hållbar utveckling och god förvaltning på grundval av internationellt överenskomna och erkända standarder. Även om situationen fortfarande är utmanande i många GSP+-förmånsländer är den detaljerade övervakningen och dialogen inom ramen för GSP+ fortsatt en unik plattform för diskussion och en drivkraft för förbättringar över tid.

EU har förlängt GSP med ytterligare ett årtionde, och den nya GSP-förordningen förväntas börja tillämpas den 1 januari 2027. Genom de nya GSP-reglerna säkerställer EU kontinuiteten i sitt attraktiva erbjudande om ensidiga handelsförmåner genom de tre särskilda förmånsordningarna. Detta bekräftar EU:s långvariga åtagande att stödja tillväxt och hållbar utveckling i partnerländer världen över genom generösa, stabila och förutsebara handelsvillkor.

Inför tillämpningen av de nya GSP-bestämmelserna kommer denna rapport och de åtföljande arbetsdokumenten från kommissionens avdelningar att utgöra en stabil utgångspunkt. Detta gäller särskilt de nuvarande GSP+-förmånsländerna, som måste ansöka på nytt om de vill fortsätta att omfattas av GSP+ i framtiden. Det gäller även nuvarande EBA-förmånsländer som önskar ansöka om GSP+-status efter att de har uppgraderats från MUL-status. EU står fast vid sitt åtagande att stödja förmånsländerna genom sådana övergångar.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 732/2008.

² 2023 (JOIN(2023) 34 final.

³ Vissa delar som omfattas av den aktuella rapporteringsperioden omfattades redan i den föregående rapporten 2023 (JOIN(2023) 34 final.

⁴ Förmånsländer inom standardordningen: Republiken Kongo, Cooköarna, Indien, Indonesien, Kenya, Mikronesien, Nigeria, Niue, Syrien, Tadzjikistan och Vanuatu.

⁵ Förmånsländer inom GSP+: Bolivia, Kap Verde, Kirgizistan, Mongoliet, Pakistan, Filippinerna, Sri Lanka och Uzbekistan.

⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2025/1951 av den 29 september 2025 om ändring av bilagorna II, IV och VII till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 (http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1951/oj) (kommissionens delegerade förordning (EU) 2025/1951 av den 29 september 2025). Det nya omfattande avtalet om ekonomiskt partnerskap förväntas styra framtida handelsförbindelser mellan EU och Indonesien. Alla länkar i denna rapport var uppdaterade den 28 april 2026.

⁷ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2025/214 av den 28 november 2024 om ändring av bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 vad gäller Kenya. https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2025/214/oj.

⁸ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1363 av den 12 mars 2024 om ändring av bilaga IV till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 om avförande av Bhutan från förteckningen över förmånsländer som omfattas av den särskilda ordningen för de minst utvecklade länderna.

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1363/oj.

⁹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2025/1951 av den 29 september 2025.

¹⁰ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2025/1951 av den 29 september 2025.

¹¹ Produktgradering säkerställer att förmåner ges till de mest behövande länderna och produkterna och undviker konkurrenstryck bland GSP-förmånsländerna.

¹² Kommissionens genomförandeförordning 2023/2780 av den 14 december 2023 om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1039 vad gäller förlängning av indragandet tills vidare av vissa tullförmåner för vissa förmånsländer inom det allmänna preferenssystemet http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2780/oj.

¹³ Kommissionens genomförandeförordning 2025/1909 av den 24 september 2025 om bestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 978/2012 vad gäller indragande tills vidare av tullförmånerna för vissa förmånsländer för 2026–2028.

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1909/oj

¹⁴ Kommissionens genomförandeförordning 2024/842 av den 11 mars 2024 om återinförande av skyddsåtgärder vad gäller import av Indica-ris med ursprung i Kambodja och Myanmar/Burma. http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/842/oj

¹⁵ Kommissionens genomförandeförordning 2025/1206 av den 19 juni 2025 om tillfälligt upphävande av tullförmånerna enligt GSP+ vad gäller import av etanol med ursprung i Pakistan http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1206/oj

¹⁶ https://policy.trade.ec.europa.eu/news/commission-proposes-new-eu-generalised-scheme-preferences-promote-sustainable-development-low-income-2021-09-22_sv.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2663 av den 22 november 2023 om ändring av förordning (EU) nr 978/2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet.

<http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2663/oj>.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2026/1395 av den 17 juni 2026 om tillämpning av ett allmänt system för tullförmåner och om upphävande av förordning (EU) nr 978/2012,

ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2026/1395/oj>.

¹⁹ De fem nya internationella konventionerna och avtalen är följande: Det fakultativa protokollet till konventionen om barnets rättigheter vid indragning av barn i väpnade konflikter (2000). Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (2007). ILO:s konvention om yrkesinspektion, nr 81 (1947). ILO:s konvention om samråd på trepartsbasis, nr 144 (1976). Parisavtalet om klimatförändringar (2015) och FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (2000).

²⁰ Kyotoprotokollet till FN:s ramkonvention om klimatförändringar (1998).

²¹ Källa för all statistik: Eurostats uppgifter om nominell handel baserade på de senast tillgängliga validerade helårsuppgifterna från september 2025. GSP-statistiken omfattar endast varor som importeras till EU-marknaden,

dvs. varor som övergår till fri omsättning i EU. GSP-statistiken omfattar inte annan EU-import, såsom varor som importeras för förfarandet för aktiv förädling eller återimport efter förfarandet för passiv förädling. Handelsflöden som registrerats som "konfidentiella" förekommer inte i siffrorna för GSP+-utnyttjande och normal handel enligt ordning 1, men förekommer i totala handelssiffror (ordning 4).
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/ext_go_agg_esms.htm#conf1537195068659.

²² Kongo, Cooköarna, Indien, Indonesien, Kenya, Mikronesien, Nigeria, Niue, Syrien, Tadzjikistan, Vanuatu.

²³ Bolivia, Kap Verde, Kirgizistan, Mongoliet, Pakistan, Filippinerna, Sri Lanka och Uzbekistan.

²⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240701-1>.

²⁵ Produkter som omfattas av det allmänna preferenssystemet delas upp i avsnitt enligt förordningen om det allmänna preferenssystemet. Information om vilka KN-nummer som ingår i avdelningarna i det allmänna preferenssystemet finns i bilaga V till förordning nr 978/2012. [EUR-Lex - 02012R0978-20250101 - SV - EUR-Lex](#).

²⁶ Dessutom tillämpar EU tullsatser på 0 % inom många områden oberoende av GSP-förmåner. Detta gäller naturligtvis även import från GSP-förmånsländer, vilket innebär att de kan dra nytta av mest-gynnad-nation-behandling enligt WTO:s regler. Detta gör att den totala tullfria importen till EU och därmed tullbesparingarna blir ännu högre.

²⁷ De sektorer som drabbades av den största minskningen av utnyttjandegraden mellan 2022 och 2023 var Hudar och Skinn (S-08a) från 98,8 % till 65,9 %, Kork, Halm och Flättningsmaterial (S-09b) från 86,3 % till 62,2 % och Textilier (S-11a) från 97,1 % till 83,3 %. Utnyttjandet inom alla tre sektorer ökade därefter följande år (2024).

²⁸ Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

²⁹ FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

³⁰ Stockholmskonventionen om långlivade organiska föreningar.

³¹ Konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter.

³² Cartagena-protokollet om biosäkerhet till konventionen om biologisk mångfald.

³³ 2019 års uppgifter ingår som en referensnivå före covid-19.

³⁴ Utvidgad kumulation beviljades mellan Kambodja och Vietnam för cyklar 2023: Kommissionens beslut (EU) 2023/1810 av den 19 september 2023 om en begäran om utvidgad kumulation mellan Kambodja och Vietnam, i enlighet med artikel 56.1 i delegerad förordning (EU) 2015/2446, vad gäller de ursprungsregler som används inom ramen för det allmänna preferenssystemet enligt delegerad förordning (EU) 2015/2446 för vissa material eller delar som används vid tillverkning av cyklar. <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1810/oj> EBA-förmånerna drogs delvis tillbaka från Kambodja genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/550 av den 12 februari 2020.

³⁵ I februari 2026 bad Bangladeshs regering formellt FN om ett treårigt uppskjutande av landets uppgradering från MUL-status.

³⁶ FN:s ekonomiska och sociala råd.

³⁷ São Tomé och Príncipe är inte längre ett av de minst utvecklade länderna, men de kommer fortfarande att gynnas av EBA-förmåner till dess att de uppgraderas från EBA den 1 januari 2029.

³⁸ De förmåner som beviljas Kenya enligt GSP-förordningen påverkar inte marknadstillträdesförmåner som ges genom andra instrument, såsom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1076 av den 8 juni 2016 om tillämpning av de ordningar som ska tillämpas på produkter med ursprung i vissa stater som ingår i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS) enligt avtal om att sluta ekonomiska partnerskapsavtal eller som leder till att sådana partnerskapsavtal sluts, EUT L 185, 8.7.2016, s. 1). Detta är särskilt relevant för snittblommor.

³⁹ EUROSTAT COMEXT.

⁴⁰ <https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/WT/COMTD/LDCW73.pdf&Open=True>.

⁴¹ FN:s konferens om handel och utveckling.

⁴² Unctad, *The Generalized System of Preferences: How much does it matter for developing countries?*, UNCTAD/DITC/TSC/2023/1, 2023, p.vii.

⁴³ EBA-förmånerna för Kambodja drogs delvis tillbaka genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/550 av den 12 februari 2020.

⁴⁴ I ingress 4 i GSP-förordningen anges att EU:s gemensamma handelspolitik bör stämma överens med och främja målen för unionens politik på området för utvecklingssamarbete. FÖRORDNING (EU) nr 978/2012 av den 25 oktober 2012 om tillämpning av det allmänna preferenssystemet. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R0978>.

⁴⁵ Aid for Trade är ett WTO-OECD-initiativ från 2006, statistiskt sett en del av det offentliga utvecklingsbiståndet och omfattar följande huvudkategorier: tekniskt bistånd till handelspolitik och handelsregler, handelsrelaterad infrastruktur och produktiv kapacitetsuppbyggnad.

⁴⁶ Det senaste året med tillgängliga uppgifter.

⁴⁷ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_sv.

⁴⁸ <https://gsphub.eu/>.